

PRAŽSKÝ

deník.cz

Rubrika: [Pražský deník](#) - [Moje Praha](#)

Scientologové: pochybná spása za desítky tisíc

Praha - Redaktor Deníku zaklepal na dveře pražské pobočky této církve, nechal se vyšetřit na přístrojích a zajímal se o možnosti členství.

Autor:

[Jan Vávra](#)

MÁTE PROBLÉM? Tady vás ho za pár desítek tisíc zbaví. Vcelku nenápadná centrála scientologů v poklidné ulici v Praze 3.

Autor: DENÍK/Jan Handrejch

Řekněte mi, co vás v životě nejvíc dostává,“ ptá se bodrá dáma zhruba dvacetiletého mladíka. Mladík drží v rukou dva kovové válce a nervózně sleduje ručičku na zařízení, které jeho odpověď vyhodnotí.

Sedím v [kanceláři](#) pražské pobočky scientologické církve. Tato celosvětová organizace, již někteří označují za psychotherapeuticko-náboženskou (zatímco jiní si vystačí s pojmem „sekta“), působí v Praze už od roku 1991. Její následovníci nejsou početní – podle bývalého člena scientologické církve Josefa Fořtl tvoří tvrdé pražské jádro zhruba dvacet scientologů.

Dalších příznivců, kteří nejsou přímo součástí organizace, může být okolo stovky. „Členové se ovšem často mění – někteří odpadnou, jiní se přidají. Pořád je tedy na kom vydělávat,“ říká Fořtl.

Oxfordský [test](#) na vlastní kůži

Čekám na vyhodnocení tzv. oxfordského testu. To by mělo scientologům napovědět, jak mi mohou pomoci – tedy jaké knihy mi mají prodat a na jaký kurz mě do organizace nalákat.

„Nad čím teď v životě přemýšlíte?“ zeptá se mě na úvod mladá dívka, která se představí jako Marcela. Vymyslím si, že jsem nedávno odešel ze školy i [zaměstnání](#) a teď hledám nové. „Dobře, ale nad čím v životě přemýšlíte? Máte třeba nějaký zádrhel, problém?“ Kolovrátek oplácím: mám problém, nemám přeci práci a vlastně ani nevím, co chci v životě dělat.

Dostáváme se k vyhodnocení testu. V sedmi z deseti osobnostních škál jsem se umístil pod průměrem – jsem prý například kritický, což je podle testu opak „správného odhadu“, a tedy zlo. Také neprojevuji s lidmi dostatek souhlasu a jsem nezodpovědný.

Problém má každý

Výraznějšího nadprůměru dosahuji jen na škále „aktivní“, ten je však na diagramu označen růžovou květinkou. „To znamená, že je výsledek proměnlivý – někdy jste aktivní, jindy zase neaktivní. Je to tak?“ ptá se Marcela. Pochopitelně přitakám (kdo by s takovým výrokem nesouhlasil), načež mi dívka věnuje spokojený, vědoucí pohled – asi jako kouzelník, když zázračně vytáhne z balíčku tu správnou kartu.

„Oxfordský test je nastaven tak, aby v testovaných vzbudil pocit nedostatečnosti. Vychází pokaždé jinak, v drtivé většině případů jsou však výsledky spíše negativní – ukazují vám, že máte problém, a tedy že potřebujete od církve pomoc,“ vysvětluje Zdeněk Vojtíšek ze Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů.

Obchod se spiritualitou

Abych se zbavil problémů z tohoto i minulých životů, měl bych podle Marcely absolvovat takzvaný „auditing“. Tato údajně výjimečná terapeutická metoda bude efektivní, jen pokud absolvuji řadu sezení. Každé stojí 9000 korun.

Při druhé návštěvě u scientologů jdu vyzkoušet e-metr, tedy přístroj, který se při auditingu používá. Do rukou uchopím dva kovové válce, jež jsou dráty propojeny s ukazatelem stresu. Odpovídám na otázky a spolu s Marcelou při tom sledujeme ručičku na měřicím zařízení – když se pohne doprava, znamená to, že mám v dané oblasti rezervy a auditor by se na ně měl zaměřit.

„Scientologové tvrdí, že je emetr schopen odhalit cokoli, včetně přesných dat událostí, jež si nedokážete vybavit, nebo údajů o minulých životech. Ve skutečnosti jde o jakýsi primitivní a velice nepřesný detektor lži, který měří elektrické napětí na kůži. Můžete ho ovlivnit například silou stisku,“ vysvětluje Vojtíšek.

Nejsme charita

Marcela mě instruuje, abych myslel na své blízké. Ručička se však pohne mírně doprava, ještě než stihnu začít myslet na cokoli. Až když scientoložka nakousne téma zdraví, vyletí ukazatel prudce doprava. Nejsm si sice vědom toho, že bych se o své zdraví výrazněji strachoval – přesto se ptám, jak mi může scientologická církev pomoci. „Doporučila bych vám Purif, náš detoxikační program,“ usmívá se Marcela. Detoxikační proto, že se při něm uvolní z těla jedy, které se tam údajně shromažďují. Program zahrnuje rady o správné [výživě](#), pravidelné saunování a balík speciálních vitaminů, vše to celkem stojí 25 000 korun.

„Naše vědomosti a zařízení něco stojí, nejsme charita. Nepodporujeme ty, kteří nemají dost silnou vůli ke změně, takže si na sebe nedokáží vydělat. Ale když pro nás budete pracovat, máte některé kurzy se slevou nebo bezplatně,“ odpovídá Marcela na můj dotaz, zda to není drahé a na kolik mě vůbec členství v církvi přijde.

Na dva roky

Taková je totiž běžná praxe: kdo se upíše organizaci na dva roky a je pro ni ochoten pracovat, například roznášet letáky, má některé kurzy zdarma a na jiné získá slevu. Odměny jsou však zpočátku nízké, zaměstnanci jsou často nuceni „vypomáhat“ bez nároku na honorář a pokud do dvou let od smlouvy odstoupí, musí zpětně doplatit absolvované kurzy.

„Na to, jak se ohánějí spiritualitou a pomocí druhým, jsou scientologové velice výrazně orientovaní na zisk. Mě osobně stálo čtyřleté členství asi 100 000 korun, což není málo ani teď, natož v devadesátých letech,“ říká Fořtl.

Když z pobočky odcházím, počkám ještě na ulici na mladého muže, který si také přišel pro vyhodnocení testu. „Můj dojem je, že bych už s takovými lidmi nechtěl přijít do styku. Byl jsem tu ze zvědavosti, ale všechny ty řeči o předražených kurzech a minulých životech mě odradily,“ říká mladík.

O své zkušenosti ze čtyřletého členství se s Deníkem podělil bývalý člen sekty **Josef Fořtl** z Prahy

Kritika nadřízeného a pokles aktivity se tvrdě trestá

Vystupování scientologů vůči veřejnosti a nováčkům se velice liší od způsobu, jakým jednají uvnitř organizace, říká bývalý člen hnutí Josef Fořtl. Podle něj jsou řadoví členové této církve svými nadřízenými často manipulováni a zneužíváni.

Jak rozšířená je scientologická církev v Praze?

Pražská pobočka je největší, přesto členů ani tady není na první pohled příliš. Pravidelně do církve dochází okolo dvaceti členů. Další stoupenců, kteří jim platí za kurzy či je podporují na demonstracích, pak může být okolo stovky. Členové se ale hodně střídají, během svého působení v církvi jsem často narážel na nové tváře.

Co vás ke scientologické církvi vlastně přivedlo?

Zaujalo mě téma minulých životů. Při sezeních se scientology se mi vybavily vzpomínky, které jako by pocházely z minulého života. Dnes už vím, že se tenkrát jednalo spíše o jakousi spirituální akrobatiku, kterou ze mě dostaly mé vlastní představy.

Jaké vztahy panují uvnitř církve?

Celá organizace je striktně hierarchizovaná a autoritářská. Demokracii neuznávají, považují ji za jedno z nejhorších státních zřízení. K nováčkům se většinou scientologové chovají jako med, záhy však poznáte, že nemáte jakýkoli nárok kritizovat své nadřízené. Za prohrěšek, například kritiku výše postaveného člena nebo nedostatečnou aktivitu, jste [poslán](#) „na etiku“. To znamená, že nesmíte komunikovat s nikým jiným než s pověřeným pracovníkem, který z vás zase udělá etického člověka – většinou tím, že vás nechá roznášet víc letáků nebo uklízet v kanceláři. Pak musíte

obejít všechny členy a omluvit se. Když jich většina souhlasí, že jste dostatečně „etičtí“, můžete s nimi opět začít mluvit.

Jací lidé se většinou stávají scientology?

Nebývají to přímo hloupí lidé, ale ani žádní velcí intelektuálové – většina jich má střední, nikoli už však vysokoškolské vzdělání. Vysoké školy a věda vůbec jsou koneckonců scientologům proti srsti – jednoho studenta medicíny například přesvědčili, aby školu nechal a pracoval pro ně na plný úvazek. Abyste byli přijati, nesmíte se také příliš intenzivně zajímat o jiná spirituální hnutí.

Jsou scientologové skutečně spirituální hnutí, nebo jde spíše o obchod s lidskou naivitou?

Celé hnutí je velice silně orientováno na zisk. Členové povinně sepisují takzvané kondice, kde se vyznávají ze svých „hříchů“ – například že rozdali málo letáčků. Vedoucí pracovníci pečlivě sledují výdělky a když jdou tržby dolů, mají zaměstnanci problém. Zároveň si však myslím, že většina členů věří v účinnost scientologických spirituálních postupů. Náboženský charakter má také kult zakladatele církve, L. Rona Hubbarda. Na pravidelných setkáních se například hromadně tleská jeho portrétu.